

ARVOPAPERIMARKKINAYHDISTYKSEN ITSESÄÄNTELYPERIAATTEET

Johdanto

Arvopaperimarkkinayhdistyksen tavoitteena on itsesääntelyä tehostamalla varmistaa, että arvopaperimarkkinoilla toimivien yritysten toimintamallit ja -ohjeet ovat korkeatasoiset ja mahdollisimman yhdenmukaiset. Yhdistyksen itsesääntelytyön perusteina ovat markkinoiden tarpeet sekä yritysten osallistuminen itsesääntelyyn. Yhdistyksen laatiman itsesääntelyn tulee olla kansainvälisesti vertaillen korkeatasoista. Itsesääntelyn avulla edistetään markkinoiden tehokasta toimintaa ja yritysten vastuun toteuttamista.

Itsesääntelyssä annettavat säännökset ja niiden valvontaperiaatteet on laadittava mahdollisimman selkeiksi.

Arvopaperimarkkinayhdistyksen uskottavuus sääntelyn antajana perustuu markkinoiden ja viranomaisten tunnustamaan asemaan, itsesääntelyn laadukkuuteen sekä taustaorganisaatioiden ja laajemmin markkinaosapuolien sitoutumiseen AMY:n tavoitteisiin ja laadittavaan itsesääntelyyn.

Yhdistys osallistuu itsesääntelynormien laadintaan jäljempänä selostettavalla tavalla.

Työryhmä

Useimmiten itsesääntelyä on tarkoituksenmukaista tuottaa työryhmätyön tuloksena. Työryhmä nimitetään aina tiettyä itsesääntelytehtävää varten. Työryhmä voi olla Arvopaperimarkkinayhdistyksen sisäinen työryhmä tai se voi muodostua ulkopuolisista asiantuntijoista. Työryhmän kokoonpano harkitaan aina työn sisällön, laajuuden ja merkityksen mukaan. Nimitettävän työryhmän tulee olla asiantunteva, laaja-alainen ja sillä tulee olla käytännön kokemusta tehtävästä.

Uskottava itsesääntely edellyttää, että sen luomiseksi ja ylläpitämiseksi on riittävät voimavarat. Arvopaperimarkkinayhdistys varaa asettamilleen työryhmille riittävät resurssit niiden tehtävän toteuttamiseksi. Vähäisemmät hankkeet kuten olemassa olevan sääntelyn päivittäminen voidaan toteuttaa kevyemmin prosessein kuin uudet sääntelyhankkeet (ks. tarkemmin jäljempänä Itsesääntelytyön vaiheet).

Arvopaperimarkkinayhdistys asettaa työryhmälle ennen työn aloittamista tavoiteaikataulun ja työryhmän tulee laatia työsuunnitelma.

Valmistelun avoimuus

Arvopaperimarkkinayhdistys tiedottaa asettamistaan työryhmistä ja niiden tehtävistä. Työryhmä päättää, miten valmisteluprosessista ja työn etenemisestä tiedotetaan. Työrauhan takaamiseksi keskeneräisen työn sisällöstä ei ole useimmiten mielekästä tiedottaa.

Markkinoilla toimivien tahojen kuuleminen lisää valmistelun avoimuutta. Hallitus tai työryhmä voi osana valmistelua päättää kuulla markkinoilla toimivia tahoja ja asiantuntijoita laajapohjaisesti sekä järjestää asiasta lausuntokierroksen tai avoimen konsultaation. Hankkeen laatu, laajuus ja merkitys huomioiden hallitus voi asettaa työryhmälle seuranta- tai ohjausryhmän.

Valmistelun sisältö

Työryhmän tulee toteuttaa työn sisällön, laajuuden ja merkityksen mukaan tarvittavat taustaselvitykset. Työryhmiä kannustetaan selvittämään vastaavat kansainväliset käytännöt osana itsesääntelyn taustaselvityksiä ja analysoimaan parhaita käytäntöjä.

Erytistä huomiota tulee kiinnittää valmisteltavan itsesääntelyn yritysvaikutuksiin.

Hallituksen hyväksyntä

Työryhmä luovuttaa työn lopputuloksen Arvopaperimarkkinayhdistyksen hallituksen hyväksyttäväksi. Arvopaperimarkkinayhdistyksen hallitus päättää itsesääntelyn lopullisesta siäsällöstä ja sääntely annetaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen nimissä.

Sääntelyn sitovuus

Arvopaperimarkkinayhdistys ei voi antaa itsenäisesti sitovaa sääntelyä.

Arvopaperimarkkinayhdistyksen antaman sääntelyn sitovuutta voidaan lisätä esimerkiksi ottamalla laadittu itsesääntelyohjeisto osaksi pörssin sääntöjä.

Sääntelyn tulkinta, seuranta ja valvonta

Itsesääntely vaatii jatkuvaa seurantaa. Arvopaperimarkkinayhdistys seuraa tarkoituksenmukaisilla tavoilla sen valmisteleman itsesääntelyn vaikutuksia.

Tarvittaessa Arvopaperimarkkinayhdistys voi antaa tulkintakannanottoja sen valmistelemasta itsesääntelystä.

Silloin kun itsesääntely on sitovaa, on tärkeitä, että sen noudattamista valvotaan. Valvonnan tulee olla jatkuvaa ja tehokasta, ja sääntelyn vastaiseen toimintaan tulee puuttua asianmukaisella tavalla. Valvonta voidaan suorittaa jonkin muun tahon kuin itsesääntelyn antajan toimesta, mutta tällöinkin itsesääntelyn antajatahon tulee seurata valvonnan toteuttamista.

Sääntelyn vastaiseen toimintaan voidaan puuttua esimerkiksi opastamalla oikeista menettelytavoista, julkistamalla sääntelyn vastaisen toiminnan ja toimijan markkinoille ja medialle sekä kohdistamalla rikkojaan kuripitotoimenpiteitä.

Itsesääntelytyön vaiheet

Seuraavassa on kuvattu itsesääntelytyön perusprosessi, jota sovelletaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen hankkeisiin tapauskohtaisesti niiden laajuuden ja merkityksen mukaan.

- Tarve itsesääntelylle
- Prosessin raamitus
  - o työryhmän ja sen puheenjohtajan kartoittaminen
  - o arviot tarvittavista toimenpiteistä
  - o aikatauluarvio
  - o kustannusarvio
  - o työryhmän tehtävän selventäminen
- Työryhmän asettaminen ja tiedottaminen työn tavoitteista
- Työryhmän työn aloitus
- Tarkempi työryhmän prosessisuunnitelma sisältäen
  - o työsuunnitelman
  - o aikataulutuksen
- Kuulemiset, asiantuntijalausunnat, taustaselvitykset
- Kantojen muodostus
- Kirjoittaminen
- Lausuntokierrokset, konsultaatiot
- Lausuntopalautteen analysointi
- Työn viimeistely
- Hallituksen hyväksyntä
- Kääntäminen
- Painatus
- Lopputuotteesta tiedottaminen
- Itsesääntelyn seuranta ja valvonta